

DOKTORA TEZ ÖZETLERİ

TARIM SEKTÖRÜNÜN İKTİSADİ KALKINMAYA KATKISINI SAĞLAMADA TARIMSAL VERGİLEME VE ALTERNATİFLERİ

Dr. Güneri AKALIN

Bu çalışmada köylü tarımının mevcut olduğu geçimlik bir sektörde, kapitalist üretime nasıl geçilebileceği ve tarımın sanayileşmeye katkısının nasıl sağlanabileceği araştırılmaktadır. Yani çalışma, iktisadî büyüme ve yapısal değişmeyi birlikte amaçlamaktadır.

Bu nedenle tezde yapı değişikliğini ve sanayiye kaynak aktarımını sağlayacak alternatifleri ele alarak tartıştık. Bu alternatifler sırasıyla; tarımsal vergileme, iç ticaret hadlerinin tarım aleyhine çevrilmesi, toprak sahiplerinin tarım-dışı sektörlerle yaptıkları yatırımlar veya toprak reformudur.

Tarımsal vergilemenin, yalnızca iktisadî büyüme alanında değil, fakat sosyal refah ve eşitlik bakımından da, daha uygun bir iktisat politikası aracı olduğunu saptadık. Çünkü tarımsal vergileme, tarımdan geri yapıların ayıklanmasına yardım ettiği gibi, bu sektöre etkinlik açısından daha güçlü müşevviklerin sokulmasını sağlayabilecek ve tarımın bu ülkedeki sermaye birikimine katkıda bulunmasını mümkün kılacak kabiliyettir. Bu nedenle, çalışmada tarımda ekonomik rant üzerindeki bir vergi ile, hizmetler sektöründe sermaye üzerinde diğer bir vergi önerilmektedir. Kanımızca bu iki vergi Türkiye'de herhangi bir vergi reformu hareketi için başlangıç teşkil edecek niteliktedir.

İşte bu düşüncelerle konuyu ele alarak inceledik.

Birinci bölüm genel giriş niteliğindedir. Bu bölümde, sunuş, kaynak aktarımı ile ilgili alternatiflerin tartışılması, tarımımızın yapısı, mülkiyet ve gelir dağılımları ele alınarak işlenmiştir.

İkinci bölümde ise, tarımı vergilemenin nedenleri tartışılmıştır. Bunlar sırasıyla, optimum tasarruf hacmine ulaşmak, ekonominin içerisindeki enflasyonist baskıyı önlemek, tarım sektöründe gerekli yapı değişikliğini gerçekleştirmek (toprak reformu), kalkınmada ekonominin yapısını bozan etkenleri gidermek, malî gayedir.

Üçüncü bölümde ise, tarımı vergilendirme yöntemleri ele alınmıştır. Bu amaçla, Türkiye'de tarımı vergilendirmenin tarihçesi, emek fazlası üzerinden bir vergi alınıp alınamayacağı, iç ticaret hadlerinin tarım aleyhine çevirilmesi sorunu, tarımın vergilendirilmesinde yeni öneriler incelenmektedir.

Dördüncü bölümde, vergilemeye ilişkin teorik görüşlerin tasviri bir model içerisinde testi ve sonuçları ele alınmaktadır.

Beşinci bölüm ise, tezin vardığı sonuçların özet olarak sunulduğu bölümdür.

Summary in English :

The subject matter of this study has been to explore a rational way to develop a peasant agriculture into capitalist production, and to secure the contribution of the agricultural sector to industrialization. Therefore, economic growth and structural change consist the objectives of this research.

The alternatives available for such a contribution are : agricultural taxation, deteriorated terms of trade for agriculture, land reform or the investments of the land owners in non-agricultural sectors.

We have tried to prove that agricultural taxation is not only a better instrument of economic policy implementation, in the context of economic growth, but is also superior when social welfare and equality are taken into account. This superiority of agricultural taxation is due to its significance in the elimination of the backward economic formations in agriculture, and also to its ability to introduce incentives which are especially strong from the efficiency point of view, as well as in securing the contribution of agriculture to capital accumulation.

We propose a tax on economic rent in agriculture, and also a tax on capital employed in services. We believe that any tax reform movement in Turkey should begin with the implementation of these two taxes.

These points have been our main considerations in dealing with the problem, and we have examined them in the following order.

The first chapter is in the nature of an introduction. There, the alternatives are discussed concerning the transfer of resources, the structure of agriculture, and the distribution of property and income.

The second chapter deals with the reasoning of agricultural taxation. Such a reasoning covers a rather broad field of economic and fiscal problems : achieving an optimal volume of savings, pre-

venting the inflationary pressure in the economy, realizing the necessary structural change in the agricultural sector (i.e. land reform), removing those factors which distort the structure of the economy in the process of growth, and the fiscal purpose.

Our main concern in the third chapter has been the methods of agricultural taxation. With this purpose, a historical background of agricultural taxation is given. It has also been discussed whether a tax on labour surplus can be levied, or not. This chapter concludes with a discussion of the problem of deteriorated terms of trade and its consequences in the context of this thesis, and some other proposals on agricultural taxation.

In the fourth chapter the theoretical considerations related to taxation are tested, and the outcome of these are summarized.

The fifth chapter consists of the conclusion drawn from the analyses above.